

Afganistanu je se pa vse prebivalstvo vzdignilo zoper angleško vojsko. General Roberts se hrabro brani, ali sovražnikov mu dohaja vedno več, ki so dobro z angleškimi puškami orožani. Prisiljen je umikati se pred njimi nazaj. — V Ameriki so Chilenci vzeli mesto Pasagua in Iquique, toda ko so prodirati začeli dalje v deželo, imeli so nesrečo v nekeji bitki, kder se jih je 1500 mož moralo nasprotniku podati.

Za poduk in kratek čas.

Sv. Kri v Ludbregu na Hrvatskem.

III. O naštetih dnevih še dan danas narod opravlja svoje pobožnosti; ali v največem številu zbira se prve nedelje po prazniku rojstva B. D. Marije. Ker pa se na ovo nedeljo obhaja spomin posvečevanja župne cerkve (odtoč „sveta nedelja“), to so predneci obe svetkovini združili v jedno, ali bolje: prenesli so posvečenje iz dneva Marijinega na svetek cerkv. posvečenja, t. j. prve nedelje po maloj Gospojnici. — Če tudi je spomin cerkv. posvečenja v nedeljo, vendar se ljudstvo, zlasti iz daljših krajev bivše „granice“, tu zbira že v četrtek zvečer tako, da je v petek zgodaj precejšnja družba prošenikov, ki zahtevajo sv. spoved in pričest (obhajilo, obredovanje). V sedanjem času se prošenje odpira v petek zarana pa traja do nedelje pod večer. Da se naroda mnogo zbira, opazil je to štovani dopisnik; brez dvombe se ga je letos skupilo do 16 tisoč.

Kako so nekoč odlične obitelji, družine plemenite in imenitne, dolazile ovamo pak za svečanost v cerkvi se zavzemale in pobožnost do svetih skrivnostij, poimence sv. Krv, izkazovale, o tem pričujejo vrlo bogati in okusni darovi, ki so jih poklanjale toj cerkvi. Med ostalimi spominjam monštrancijo, v kateri se brani in pokazuje sv. Krv; poklonila jo je l. 1777 vdova grofa Stramann. Taj dar je osobite vrednosti ne samo po zlatu in dragocenem kamenju, on ti oznanjuje tudi roki spretnega umetnika. Razven tega najdeš raznih velelepih krasnih pacifikalov ter oblačila, ki se med darovi odlikujejo glede svoje starodavnosti. Vse nas to nehotice spominja, kako je o svojem času plemeniti in odlična gospoda obiskovala ovo cerkvo; ob enem pa nam se žalosti duša, gledajoč silno premembo, zdadni razloček nabožnosti in duha krščanskega, kojim so dihal višji krogi in boljarske hiše takrat, a kojim duhom so take družine napojene (se ve da z dičnimi izjemkami) sedaj. V ostalem, kdo bode še se temu čudil! Žalostno sicer, ali resnično. Istina, kar se tiče našega dobrodušnega iz verskega gledišča nepokvarenega naroda, reči mi je, da tudi dan danas rad se spravlja na sv. obhode in shode; ali za koliko je ljudstvo spustilo v tem obziru, vzrok je brez dvombe slabo gmotno ali materialno stanje, ker ga zraven neznosljivih davkov tlačijo

zaporedoma nerodovijne letine. Rado k nam prihajajo Slovenci iz sosednje Štajerske, Medjimurci, brati Slavenci in bivši Graničari pak onda blagoselni Zagorci, — vsi v velikem broju.

Ker že govorim o cerkvenem predmetu, ne morem, a da ne omenim krasne kapele v ludbrežkem gradu. Komur je znan Ludbreg, spomniti če se vprav ogromnega grada na severni strani po novejšem ukusu sezidanega, akoravno že 1792 prenovljenega. To je lastnina kneza Batyanya. V tem poslopju razi zemlje na zapadnoj strani po celem pročelji razprostira se kapela, podosta velika; da je pozidana početkom 15. stoletja, to izdaja slog, malarija na presno in kuba. V toj cerkvi, ki še danas kazuje dragove ali slede lepe in slavne svoje preteklosti, je ličen žrtvenik (oltar) a zadej višje orega visi razpelo 3 m. 72 cm. 26 mm. dolgo. Križ načinjen je 1412; to leto se namreč točno izbira ob podnožju. Križ in na nj razpeto telo je od lesa. No, dragi mi čitatelj, za kaj to priobčujem? Opisani predmet nije samo starina, nego je prava pravcata umetnina. Da ti je, kršćanine, videti ovo sliko, ti bi iz potezov na licu, ti bi iz mišic in žil po rokama in nogama, iz pogleda očij čital in čutil tisto bolečino, ki jo je Jezus na križu umirajoči pretrpel za nas. Divno je to propelo! Ko sem ga opazil prvič, pretresla me je silna misel, koliko da je duša naša vredna, ker se je sam Sin božji ndostojal za njo tako ponižati. Onim, koji se imeli priliko gledati toto razpelo, nepozabljiv gotovo jim bode spomin na gradsko kapelo ludbrežko. Zala bišica božja je s početka sedanjega stoletja odločena za očitno porabo; vhod ima od javne ceste. Iz župne cerkve ide v isto procesija vsakega leta po trikrat; a inače se čita sv. meša, kedar kdo želi. Na vsaki način vredno je, da si gradsko kapelo razgledaš, ako kojoj zgodjoj obiščeš naš trg. Osobito bito priporočal onim, koji dolaze kaku hodočastniki (romarji) k nam na sveto nedeljo; a mi si bodemo prizadevali, da jim bode ulaz (vhod) dopuščen in pristopen.

Na dopis ovaj potaknulo me je najprvije spoštovanje do svete stvari pak onda veliko nagnutje do krvnih nam bratov vernih Slovencev, kojih sem letos ob času sv. nedelje opazil prilično čislo. Poslal bi ga bil že prvije, a nisem mogel hitro do gradskega arhiva. Za to imejte dobroto, gosp. uredniče, da ove redke uvrstite u Svoj cenjeni list, (Jako radi, prisrčena Vam zahvala! Urednik.) kedar Vam se zopet o zgodi oglasim, ne zaprite mi predalov. Ljudovik Knezić, svećenik.

Smešničar 51. Dva sosedu blizu cerkve srečata se, ko je ura v zvoniku odbila dve četrtinki. „No, sosed, kaj rečeš, koliko četrtink ima naša ura v zvoniku?“ On reče: 4. „Ni res“, sega mu prvi v besedo, „ima jih 10.“ „Ni mogoče“, reče drugi. „Res je“, trdi zopet prvi rekoč: „glej, najpoprej odbije 1 četrtinko, potem 2, dalje 3, in na

zadnje 4, skup 10⁴. Aha, zategne začuden sosed in dostavi: ljubi moj Jirga, sedaj zopet vidim, da imaš glavo, da malo kdo takšno.

Fr. Kupčič.

Razne stvari.

Vojaske postav so liberalci zopet odbili, ker je proti glasovalo 133, a za njo samo 180.

(V Dravo pala) je perilja Jožefa Kapiš v Mariboru in utočila.

(Dr. Duhač) mariborski-ptujski itd. poslanec je malokedaj v državnem zboru, tudi ni voljen v noben odbor, zato pa utegne temveč v Mariboru muditi se in govoriti. Nedavno je govoril v družbi gospa, ki so med šolsko dečo delivale obleko, obutala itd. Govor je „Marburger-Zeitung“ objaviti obljubila, pa naposled opustila. Moral je je uže presedati. V graškem „Volksblattu“ vsaj se nekdo pritožuje, kako je govornik hrabro udrihal po nekšnih „brezdomovincih“. Ako je g. dr. Duhač takrat mislil na verne katoličane in jih po šegi liberalnih kričarjev in židovskih mazačev imenoval „brezdomovince“, tako ni vedel, kaj je govoril. Ob času volitev pa rad pošilja k č. g. g. frančiškanom, naj pojdejo njega volit!

(Zastrupilo) se je 17letno dekle Liza Kodrič v Bistrici zaradi domačih preprirov.

(Na plesu stepli) so se fantje v Kraloveh ljutomerskega okraja ter enega s pištolo smrtno ranili.

(Drava premrznila) je v Vuhredu tako, da čez led težke vozove prevažajo.

(Zmrznil) je posestnik Štefan Zafošnik na poti domov iz Cirkovic na dravskem polju. Nesrečnej je poprej preveč žganjica popil.

(Nič novega ni), kar je Spielfeldski „Bauernverein“ državnemu zboru dopisal, namreč: večjo colnino na tuje pridelke, deželne posojilnice, znižanje užitnine, odpravljenje posilnega legaliziranja, postav zoper oderuhe, zoper ponarejevanje vina itd. Take potrebe za kmetsko prebivalstvo zahteva „Slov. Gospodar“, konservativna društva in poslanci uže mnogo let — zastonj, ker se liberalne vlade ne moremo brž in celó znebiti. Vendar upanja imamo, da se bodo reči vendar enkrat bolj na našo stran nagnile.

(Okrajnemu zastopu v Gornjem gradu) za načelnika izvoljen je g. Jakob Spende iz Gornjega grada, za namestnika g. Anton Goričar iz Mozirja.

(Iz Brašlove) se nam piše, da je ondi v župana izbran blagi g. Franc Prislau v Parižlah. Mož je „Slov. Gospodarja“ dobro znan kot veren katoličan in značajan slovenski domoljub. Čestitamo! Bog ga obrani!

(Iz Zreča) pri Konjicah se nam piše, da je 10letni fantič Zadekov v Dravinjo pal in utonil, posestniku Mumelnu pa žaga do tal pogorela, tudi se pritožuje zoper ured pri Konjiški pošti.

(„Slavnostni sprejem slovenskega pešpolka Kuh-novega“) šte. 17. zove se knjižica, spisana od g. Fr. Hlavke, tiskana v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani, kder se dobi za 15 kr. Knjižica ima tudi kratko zgodovino slavnega tega slovenskega regimenta.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. g. Lacko 11 fl., Kocuvan 12 fl., Kolenko 7 fl. (ustn. in letn. dpl.), Rotnik 2 fl. (letn.), Vraz Iv. 1 gld. (letn.)

(V Pragarskem) je sodnija prejela tamošnjega poštnega ekspeditorja, Fr. Rosenkranca, ker ga dolžijo goljušje.

(Iz Silj pri Slov. Gradcu) se nam poroča o rujavih osepnih, ki ondi male in odrasle, posebno možke, napadajo; mnogo jih je umrlo.

(Č. g. celjski opat) vzame valed dognane sprave svojo tožbo zoper „Slov. Gospodarja“ nazaj.

Preklic.

„Slovenski Gospodar“ je 10. julija t. l. v šte. 28. objavil glavni članek z naslovom „Celjska volitev za mesto in trge“, v katerem se je zoper častitega gospoda celjskega opata Antona Vrečko več krivega reklo, kar ni res. Valed sodnijske preiskave smo se prepričali, da gospod opat niso agitirali za gospoda dr. Forreggerja, ampak le svetovali: brezvernika ne voliti. Podpisani urednik obžaluje tedaj, da se je v našem listu prostor dal omenjenemu članku in preklicuje vse, kar je „Slov. Gospodar“ v šte. 28. in 34. t. l. proti častitemu gospodu opatu celjskemu žalega objavil.

V Mariboru dne 18. dec. 1879.

Dr. Lavoslav Gregorec,
odgovorni urednik „Slov. Gosp.“

Listiš uredništva. G. Č. v Bohinjski Bistrici spis je preobširen, posneli pa bomo iz njega dopis in prihodnjic objavili. — G. V. S. v Celovcu: lepa hvala, prosimo za objavljenost; iz Koroskega nam bodo dopisi jako ugajali. — G. Sl. „Kruči“ dobro došli, hvalat! Dopis iz Obršča je prehud, pesem „št. ljekih kramarjev“ žaljiva. G. Živkov in g. L. v K.: se bo hvaležna porabilo prilično; g. K. in drugi prihodnjic.

Leterljne številke:

V Trstu 13. decembra 1879: 8, 39, 36, 16, 42.

V Lincu 39, 65, 23, 75, 35.

Prihodnje srečanje: 27. decembra 1879.

Dobre, pravične, nepokažene voščene sveče,

za katere se daje poročstvo, iz najboljšega čistega čebelnega voska, katere izvrstno lepo in prav počasi goré, prodajata po najnižji ceni.

1-7 P. & R. SEEMANN,
Ljubljana, Gradišče, Vegove ulice, št. 8.